

TEISĖS MOKSLO PAVASARIS 2025

Vilniaus universiteto
Teisės fakulteto
Studentų mokslinė draugija

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Atsakomasis redaktorius

Prof. dr. Rimantas Simaitis

Atsakomoji sekretorė

Dr. Milda Markevičiūtė

Nariai:

Prof. dr. (HP) Jevgenij Machovenko

Prof. dr. Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė

Prof. dr. Vigita Vėbraitė

Recenzentai:

Prof. dr. Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė

Prof. dr. Vigita Vėbraitė

Mecenatas

Rėmėjas

ISSN 2345-0878 (spausdintas)

ISSN 2538-8916 (internete)

© Vilniaus universitetas, 2025

Mielieji studentai ir visi skaitytojai!

Džiaugiuosi galėdama pasveikinti jus su šio naujojo leidinio pasirodymu – dar vienu gražiu pavyzdžiu, kaip Vilniaus universiteto Teisės fakulteto studentai geba jungti studijas, mokslą ir kūrybišką mintį. Kiekvienais metais jau turime gražią tradiciją laukti naujos VU Teisės fakulteto Studentų mokslinės draugijos (SMD) knygos, kurioje galima skaityti puikius ir visiems aktualius straipsnius įvairiomis temomis. Studentų mokslinė draugija mūsų fakultete turi jau ilgą istoriją ir yra ypač smagu, kad vis daugiau studentų susidomi šia veikla, siūlo savo temas bei aktyviai bendrauja tarpusavyje bei su mentoriais.

Galima atkreipti dėmesį ir didžiuotis, kad šiemet ir vėl leidinyje yra keli straipsniai anglų kalba, juos rašo ne tik vientisųjų teisės studijų studentai, bet ir anglų kalba pas mus fakultete studijuojantys asmenys. Ši knyga išsiskiria ir tuo, kad joje rasite tarpdisciplininius straipsnius, kuriuose savo mintis pristato Teisės fakulteto studentai su savo kolegomis iš kitų fakultetų. Tai tik parodo, kad jau nuo studijų universitete suprantama, jog teisės mokslas yra glaudžiai susijęs su įvairiomis sritimis ir daugelio klausimų nėra įmanoma nagrinėti tik iš teisinės pusės.

Nuoširdžiai dėkoju visiems studentams, kurie skyrė savo laiką tyrimams, rašymui ir dalyvavimui SMD veikloje. Jūsų darbas praturtina ne tik fakulteto, bet ir platesnės teisės mokslo bendruomenės gyvenimą. Taip pat, žinoma, dėkoju ir dėstytojams bei mentoriams, kurie dalijosi savo žiniomis, skatino ir palaikė jaunuosius kolegas.

Be abejo, atskiros padėkos nusipelno ir šios iniciatyvos nuolatiniai rėmėjai. Už ją nuoširdžiai dėkoju advokatų profesinei bendrijai COBALT bei Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Alumni draugijai. Taipogi padėkos žodžiai turi būti skirti SMD veiklos „varikliams“ Vilniaus universiteto Studentų atstovybei Teisės fakultete ir prof. Rimantui Simaičiui už jų pastovų ir įkvepiantį indėlį į Studentų mokslinės draugijos veiklą skatinimą ir organizavimą.

O dabar kviečių visus skaityti straipsnius ir tegul ši knyga tampa įkvėpimu naujiems tyrimams, drąsioms mintims ir dar glaudesniajam bendradarbiavimui tarp studentų, mokslininkų ir praktikų.

Prof. dr. Vigita Vėbraitė

Vilniaus universiteto Teisės fakulteto prodekanė studijoms

2025 m. lapkričio 5 d., Vilnius

TURINYS

Apeliacinės instancijos teismo teisė panaikinti apskųstą baigiamąjį teismo aktą ir perduoti bylą nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui civiliniame ir baudžiamajame procesuose.....	6
<i>Domantas Mažrimas, Liudas Tauperis</i>	
Cognitive Biases in Commercial Arbitration	37
<i>Ditė Elzbergaitė, Julija Jakutytė</i>	
Cross-Border Litigation in Environmental and Human Rights Cases in the EU: Legal Strategies for Victims.....	55
<i>Augustė Jurjonaitė, Simona Rėklaitytė</i>	
Dirbtinio intelekto naudojimas teismo procese	69
<i>Eva Armonaitytė, Vaidvilė Bodna</i>	
Forum Shopping: išradinga strategija ar piktnaudžiavimas savo procesinėmis teisėmis?	85
<i>Rugilė Mikalajūnaitė, Gabija Beglecovaitė</i>	
Gydytojo baudžiamoji atsakomybė: ultima ratio ar kasdienybė?	111
<i>Rugilė Karčinskaitė, Viktorija Jonuškaitė</i>	
Human Rights and Supply Chain Responsibility in Corporate Climate Action: A Comparative Evaluation of International Frameworks	129
<i>Nana Ochkhikidze, Guranda Kartvelishvili</i>	
Humaniško baudžiamojo įstatymo link – ar Lietuvos baudžiamoji teisė sugebėjo išsivaduoti iš represyvumo gniaužtų?	151
<i>Miglė Bernatonytė, Vidas Krušinskas</i>	
Moters nužudymas (femicide) Lietuvoje.....	188
<i>Elžbieta Cibaitė, Augustina Binkytė</i>	
Numanomas ir informuotas sutikimas organų donorystėje: ar Lietuva galėtų pasekti Ispanijos pavyzdžiu?	214
<i>Liepa Burneikaitė, Justina Galvičiūtė, Rusnė Gutauskaitė</i>	

Dirbtinis intelektas ir tiesos nustatymas Lietuvos Respublikos civiliniame procese	244
<i>Rimgaudas Statkus, Šarūnas Kilčiauskas</i>	
Pasaulinės dirbtinio intelekto valdysenos perspektyvos: nacionalinių dirbtinio intelekto strategijų palyginimas inovacijų amžiuje	261
<i>Marija Golubovič, Austėja Ignaitė</i>	
Sanctions Without Weight: How Sanctions Affect Russia's Power in Space?	280
<i>Liepa Žukauskaitė, Kristina Valkiūnaitė</i>	
Startuolių žlugimas ir įstatyminis reglamentavimas	296
<i>Erikas Mečkovskis, Nikita Laurėlis</i>	
Tarptautinės (humanitarinės) teisės taikymas autonominėms ginklų sistemoms: Rusijos agresijos Ukrainoje atvejo analizė	327
<i>Agota Stankevičiūtė, Agata Romanovska</i>	
Teisė į kompensaciją ir komercinė veikla: ar galimas balansas kuriant dirbtinį intelektą?	342
<i>Justyn Kicel, Jokūbas Jurkevičius</i>	
Teisėjų sprendimų priėmimą lemiantys veiksniai: psichoemocinės sveikatos poveikis sprendimų priėmimo procesui	369
<i>Ignas Antanaitis, Guoda Baubaitė, Rugilė Kriščiukaitė</i>	
Teismo medicinos ekspertas – labiau teisėjas ar liudytojas?	391
<i>Alina Stimburytė, Evelina Jakštaitė</i>	
Teritorinio teisingumo poreikis	410
<i>Gabrielė Katasanovaitė, Emilė Ieva Šapkauskaitė</i>	
Už netikro balso – reali grėsmė: teisės į balsą gynimo problematika XXI amžiuje	418
<i>Milda Budzinauskaitė, Gabija Volkutė</i>	